

Savu plašo sirdi nespēja sadziedēt

Pagājušajā nedēļā Latviju pāršalca sēru vēsts – 51 gada vecumā no dzīves aizgājis izcilais Paula Stradiņa Klīniskās universitātes slimnīcas sirds ķirurgs Jānis Volkolakovs.

Darbu uztvēra kā misiju

Jānis Volkolakovs bija sirds dakteris visās nozīmēs – pacienti viņu mīlēja ne tikai par viņa talantu, bet arī sirsniību, ar kādu viņš izturējās pret katru. Savā mūžā Jānis bija izglābis simtiem dzīvību. Viņš teica: «Man ir misija uzdāvināt cilvēkiem laiku.» Sirds ķirurga talants viņam bija Dieva dots, un Jānis to apzinājās. «Operāciju zālē jutos kā oāzē – tur esmu nesasniedzams, lai kas notiek pasaulē. Operējot esmu laimīgs. Iespējams, tā izpaužas talants,» sprieda ārsts. Savu misiju Jānis Volkolakovs būtu turpinājis vēl ilgi, ja ne pēdējais gads... Tas sirds ķirurgam bija emocionāli ļoti smags. Pērn decembrī nomira Jāņa tēvs – sirds ķirurgijas profesors un Sirds ķirurgijas centra izveidotājs Jānis Volkolākovs. Pavasarī viņam būtu palikuši 90 gadi. Arī darbs pandēmijas apstākļos bijis stresa pilns. Tas atstāja nospiedumu uz viņa emocionālo stāvokli. Jāņa ilggadējais kolēģis Sirds ķirurgijas centra vadītājs Pēteris Stradiņš saka – Volkolakova nāve ir neapmierami liels zaudējums ne tikai ārstu saimei, bet visai sabiedrībai. «Ar Jāni esmu bijis kopā visu viņa karjeru. Esam vienaudži. Mūsu ceļi krustojās pagājušā gadsimta 90. gados, un kopš tā laika esam strādājuši plecu pie pleca, tāpēc šis zaudējums man ir īpaši sāpīgs,» teic Stradiņš.

Sirds daktera pēkšņā nāve

Ērglis:

Būt izcila tēva dēlam ir zināms spiediens.

Slavenais uzvārds uzlika lielu atbildību

Pēteris Stradiņš uzsver: «Ķirurgam ir vairākas lietas nepieciešamas – dažas var iemācīties, bet ar dažām jāpieņem dzimst. Jānim bija Dieva dots talants – tā bija liela dāvana. Viņam padēvēs daudzas tehniskas lietas, kuras mums bija jāapgūst no jauna, jo laikā, kad sākām strādāt, medicīna krasi mainījās. Kardiķirurgijā tika atšķirta jauna lappuse. Latvijā sāka ienākt jaunākās tehnoloģijas. Jānis bija viens no pionieriem šo novitāšu

Nepilna gada laikā RASMA VOLKOLAKOVA zaudējusi divus tuvākos cilvēkus – vīru profesoru JĀNI VOLKOLAKOVU un dēlu JĀNI VOLKOLAKOVU. Pirms vairākiem gadiem viņa apglabāja vecāko dēlu Valtu, kurš arī bija sirds ķirurgs.

JĀNIS VOLKOLAKOVS nāk no slavenu sirds ķirurgu Volkolākovu ģimenes. Viņš bija vienīgais, kuram uzvārdā nebija garumzīmes.

ieviešanā.» Viņaprāt, Jānim karjerā nedaudz traucējis tēva slavenais uzvārds. «Man šķita, ka Volkolākovu dzimtas zīmogs Jānim uzlika milzu atbildību. Viņš gan to tā nevērtēja, taču vēlme līdzināties tēvam un arī brālim, nāca līdzī no bērniības. Tas zināmā mērā traucēja izpausties viņa lielajam talantam. Šķita, ka daudzās lietās Jānis sevi nedaudz piebremzē,» spriež kolēģis. «Nav viegli sevi pierādīt tajā pašā nozarē, kur strādājis tavs izcilais tēvs. Taču Jānis bija maksimālists un turpināja tēva iesāktu jau citā kvalitātē, ar citu redzējumu.»

Šim novērojumam piekrist arī Jāņa kolēģis kardiologs Andrejs Ērglis: «Jānis bija interesanta personība, kā jau visi viņa ģimenē. Būt izcila tēva dēlam ir spiediens. No tevis visu laiku kaut ko sagaida, šādi uz tevi skatās arī līdzcilvēki. Turklāt arī viņa vecākais brālis bija ķirurgs,»

FOTO NO IZDEVNIECĪBAS ŽURNĀLS SANTA ARHĪVA (MATĪSS MARKOVSKIS)

norāda Ērglis. «Atceros, kad Jānis vēl mācījās par sirds ķirurgu, viņš ēdamzālē paziņoja – būs pavisam citādāks nekā viņa tēvs, darīs tā, kā pats grib, ies savu ceļu. Tā bija ļoti simpātiska iezīme.» Ērglis teic – līdzīgi kā tēvs, arī Jānis dvēselē bija ļoti jūtīgs. «Uz āru demonstrēja drusciņ uzsūpētā mieru, taču īstenībā daudz lietas ļoti pārdzīvoja. Tomēr, neskatoties uz to, viņam bija līdera ambīcijas.»

Būdams līderis, viņš gan neļūva par tēva izveidotā centra vadītāju. «Ir talantīgi vadītāji un ir talantīgi ķirurgi. Viņš savu līderību pierādīja operāciju zālē. Jānim vajadzēja operēt, tā bija viņa sūtība,» saka Andrejs. «Viņa attiecības ar pacientiem bija empātijas pilnas, ļoti cilvēcīgas. Tā ir liela vērtība. Jānim bija no tēva mantots vecs fonendoskops, ar kuru viņš vienmēr piegāja pie pacienta, paklausījās, paturēja roku. Tas viņu padarīja atšķirīgu no citiem,» atklāj Stradiņš. Volkolakovs nekad neatteica padomu jauniešiem, lai arī nebija mācībspēks nevienā augstskolā. «Viņš bieži jauniešiem gāja palīgā viņu pirmajās operācijās, daudz iemācīja. Jo ķirurgģija ir amatniecība. Kā meistars parādīja pareizās kustības, kuras nevar apgūt nevienā augstskolā.»

Tēva nāve un pandēmijas slogs

Pēteris Stradiņš, diendienā strādājot kopā ar Jāni, redzēja, cik ļoti viņš pārdzīvoja tēva nāvi. «Mums katram dzīvē ir kāda nasta, ar kuru jādzīvo. Lai arī viņam bija dažādas grūtības ārpus slimnīcas sienām, darbā Jānis spēja sakoncentrēties, nomest nastu, kas bija sakrājusies ārpusē. Viņš vienmēr strādāja ar pilnu atdevi.» Stradiņš saka – Jānis ļoti prātīgi nomaskēt šo smagumu sirdī. «Līdz pēdējam deva to, ko vien spēja savā darbā atdot. Taču pandēmija, tāpat kā mums visiem, iecirta robu viņa emocionālajā stāvoklī. Jānis vairs nevarēja nodarboties ar saviem hobijiem – medībām un jahtu sacensībām, kas citkārt ļāva relaksēties no darba, kurš nenoliezami ir stresa pilns. Īpaši šajos medicīnā smagajos apstākļos. Sirds ķirurgģijā jau otro gadu strādājam kā virpulī, kur izmaiņas notiek katru stundu, un mums visu laiku tām jāseko. Mūsu nozarē, kur svarīga ir koncentrēšanās un plānošana, apkārt valdošais haoss ir ārkārtīgi traucējošs. Domāju, tas bija viens no faktoriem Jāņa Volkolakova izdzīšanai...»

Pēteris ļoti atceras pēdējo sarunu ar Jāni. «Tas bija dažas dienas pirms viņa aiziešanas. Pārrunājām, ka Latvijā ir vairākas ķirurgģijas nozares, kas jāstiprina un jāattīsta. Spriedām – tiklīdz beigsies pandēmija un būs nedaudz brīvāks, varētu savākt komandu un doties uz kādu Vācijas vai Holandes kliniku pie mūsu paziņām, iedziļināties tajā un kādu jaunu tehniku uz Latviju atvest. Jānis bija ieinteresēts. Mēs pat plānojam datumus uz pavasari... Saruna bija ar tādu perspektīvu, tāpēc ziņa, ka Jāņa vairs nav, man bija milzīgs šoks un trieciens.»

Jānis Volkolakovs no dzīves aizgāja veļu laikā – 30. oktobrī. Pagājušajā sestdienā Rīgas krematorijā notika atvadas no izcilā sirds daktēra. Viņš tiks apbedīts blakus savam tēvam Jānim Volkolakovam Rīgas Meža kapos. **PDz**

Mūžībā devies Dvēseļu puteņa aktieris **Ziedonis Ločmelis**

**Karavīrs, kurš
filmējies ar
Džeimsu Bondu**

Šogad viņš nosvinēja savu 60. dzimšanas dienu, bet oktobra beigās bijušā Nacionālo bruņoto spēku karavīra un filmas *Dvēseļu puteņi* aktiera dzīve aprāvās.

«**V**eļu laikā mūs pametis latvju karavīrs Ziedonis Ločmelis. Lai roka nenotric mūžības skarto rindās, rūpējoties par Latviju arī aizsaulē,» 31. oktobrī sēru vēsti paziņoja aizsardzības ministrs Artis Pabriks. Bijušais Nacionālo bruņoto spēku karavīrs Ziedonis Ločmelis piedalījies misijās Irākā un Afganistānā, bijis advokāta Andra Grūtupa miesassargs. Viņš bija ļoti zināms arī kino skatītājiem. Ziedonis redzams vairāk nekā 40 latviešu un ārzemju spēlfilmās. Par otrā plāna lomu spēlfilmā *Džimlai rūdi rallallā* viņš saņēma *Lielo Kristapu*. Filmējies *Nameja gredzenā* un kopā ar Džeimsu Bondu lomas atveidotāju Danielu Kreigu – filmā *Arhangeļska*. Ziedonis aktīvi iesaistījās kara drāmas *Dvēseļu puteņi* tapšanā – ne tikai kā aktieris, Ločmeļa uzraudzībā tapušas kara ainas. Viņš darbojies arī kā kaskadieris Krievijas filmā *Vectēvs 005* un Lailas Pakalniņas filmā *Ausma*. Ziedonis strādāja arī pie filmas *Melānijas hronika*. Tie, kam palaimējās viņu iepazīt, Ziedoni atceras kā krietnu, labsirdīgu un uzticamu cilvēku.

Pirms nepilniem trim gadiem spēcīgajam vīram tika atklāts limfātiskās sistēmas vēzis.

Sniegt finansiālu atbalstu Ziedoņa ārstēšanai bija gatavi daudzi viņa talanta cienītāji.

Šogad maijā Ločmelis nosvinēja 60. jubileju. Neilgi pirms tās viņš PDz sacīja: «Paldies Dievam, audzējs vairs nav atgriezies. Esmu to veiksmīgi uzveicis, bet skaitos hronisko slimnieku prioritārajā grupā, kuru šobrīd sāk vakcinēt pret Covid-19.» Uz vakcīnu Ziedonim gan bija jāpagaida. «Biju pie savas ģimenes ārstes, un viņa teica – kamēr organismā vēl ir antivielas, vakcinēties neesot vēlams. Un man to ir daudz,» PDz stāstīja viņš. Decembrī Ziedonis bija nonācis slimnīcā, un tur viņš inficējās ar koronavīrusu. «Man piezvanīja un pateica, ka esmu bijis kontaktā ar Covid-19 pacientu. Nodevu analīzes, un tās bija pozitīvas. Paldies Dievam, izslimoju ļoti viegli,» toreiz stāstīja viņš.

Ziņa par Ziedoņa nāvi satricēja daudzus viņa biedrus un kolēģus. Par viņa aiziešanu sēro sieva Dzintra un meitas – Rīta un Ita. Līdzjūtību aktiera tuviniekiem pagājušajā nedēļā sociālajos tīklos izteica vairāki Latvijā zināmi ļaudis. «Karavīrs līdz pēdējam elpas vilcienam,» par Ziedoni sacīja bijušais Nacionālo bruņoto spēku komandieris Raimonds Graube. **PDz**

Stradiņš:

Pandēmija iecirta robu viņa emocionālajā stāvoklī.